

**Disputationvm De Censuris In Commvni,
Excommunicatione, Svspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

2 De culpa violentis hoc interdictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

cenfetur, ratione confuetudinis dici poterit exceptio introducta: ideoque iam ita valere, ac si iure effet facta. De hac vero confuetudine, quia ad factum fpectat, mihi fatis non conftat, & in perfonalibus interdictis non credo illam effe, & maxime in fpecialibus, in localibus autem generalibus facilius poffet tolerari.

SECTIO II.

Quale peccatum fit violare interdictum in materia sacramentorum.

Hanc violationem ex fe peccaminofam effe, aperte fequitur ex dictis fectione precedenti, quia eft contra Ecclefie prohibitionem, & cenfuram. Dico autem, ex fe, quia ex accidenti excufari poteft, vel per ignorantiam, vel per iuftam neceffitatem. In quo feruandæ funt regulæ traditæ de cenfuris in communi, & ad prefens applicandæ: nihil enim amplius circa hoc addendum occurrit.

Difficultas vero eft de grauitate culpæ. In qua cefeo, ex genere fuo effe mortalem, quia materia sacramentorum grauiffima eft, & prohibitio Ecclefie eft absoluta, habens vim proprii præcepti pertinentis ad virtutem religionis; vnde contrarium peccatum eft facrilgium: quod conftat ex genere fuo, & in materia graui mortale effe. Nec diftinctio, quæ in hac materia interdicti dari folet ab aliquibus inter perfonas laicas, & Ecclefiafticas (de qua videbimus difputatione fequenti) ad præfentem materiam recte accommodatur: quia materia sacramentorum, tam refpectu clericorum, quam refpectu laicorum grauis eft, fi ad verofque cum debita proportionem accommodetur, id eft, adminiftratio sacramentorum ad clericos: receptio vero etiam ad laicos. Neque etiam cenfeo ad præfentem caufam referre, quod clericis fit impofita aliqua pœna propter hoc peccatum; non vero laicis: nam, efto hoc ita fit, quod infra videbimus; nihilominus grauitas culpæ non pendet ex Ecclefiaftica pœna: Prohibitio enim comedendi, verbi gratia, carnes, aut bis in die ieiunij, nullam habet pœnam Ecclefiafticam ipfo iure adiunctam, & nihilominus transgreffio illius ex fuo genere peccatum mortale eft: ergo fimiliter prohibitio recipiendi aliquod sacramentum in tali ftatu, erit peccatum mortale ex genere fuo, etiam fi non habeat pœnam Ecclefiafticam adiunctam, quia culpa eft prior, & per fe non pendet ex pœna, fed ex materia, & præcepto. Solet autem pœna interdum effe iudicium à pofteriori grauitatis præcepti, & actionis: quando vero alias de hac facis conftat, impofitio pœnæ neceffaria non eft. Tandem confirmatur, nam excommunicatio minor, quia feparat à perceptione sacramentorum, obligat fub mortali omnes tam clericos, quam laicos, ne ligati ea cenfura, sacramentum aliquod recipiant, & transgreffio illius ex fuo genere eft peccatum mortale, quamuis non habeat aliam pœnam ipfo iure impofitam, vt fupra declaratum eft: ergo maiore ratione idem dicendum eft de interdicto, quod ex fe grauior cenfura eft.

Quia vero peccatum mortale ex genere, in indiuiduo poteft effe veniale, & quia, cum interdicta funt varia, in eis poteft effe inæqualitas etiam in grauitate huius obligationis, vel transgreffionis, ideo neceffe eft poftitam generalem regulam ad fingula interdicta applicare: omitendo in omnibus executiones, vel diminutiones culpæ, quæ oriri poffunt ex parte operantis, vt funt in deliberatio, in aduertentia, & fimiles, quia nihil habent fpeciale in hac materia, fed applicandæ funt generales regulæ de actibus humanis. Primo igitur, maxime eft indubitata regula propofita in interdicto perfonali fpeciali.

Ali formaliter, vel æquiualerter, id eft, in omni illo quo perfonam interdicatur propter propriam culpam, quia illud eft, quod cum maiori rigore obligat. Et ideo in iure nulla fere fit exceptio de hoc interdicto, vt vidimus. Item illa eft iufta pœna talis perfonæ interdictæ propter propriam culpam, ellipfo ipfo iure illata, vel ex iufto præcepto iudicis, fi ab homine fit, & non requirit fpecialem actionem ipli rei, quia fibi ipfi malum aliquod inferat, fed folum quod abftineat à tali actione, vel receptione: ergo obligat in confcientia iuxta materiam exigentiam: ergo obligat fub mortali, cum materia fit grauis. Quapropter in huiusmodi perfonæ, receptio facramenti cuiuflibet, & in indiuiduo femper eft peccatum mortale abfque vlla exceptione. Nili velis quis excipere facramentum matrimonij, quod non cenfeo neceffarium: quia aut eft vera opinio dicens hoc facramentum effe prohibitum perfonæ fic interdictæ, & iuxta illam etiam eft peccatum mortale illud contrahere, quia materia ell valde grauis. Vel fupponitur contraria fententia, faltem vt probabilis præctice, & tunc non eft exceptio à regula poftita, fed ab ipfa prohibitione, ideoque non tantum non erit peccatum mortale, verum etiam nec veniale, quia nulla transgreffio cenfuræ eft.

De folenni autem benedictione matrimonij dubitari poteft, an fit fufficiens materia peccati mortalis in huiusmodi perfonis fic interdictis: nam, cum non fit facramentum, fed folum cæremonia quædam, videtur res leuior, quam vt ad peccatum mortale fufficiat. Refpondetur, primum de facerote feu miniftro Ecclefiaftico, non effe dubium, quin mortaliter peccet admitrendo perfonas fic interdictas ad talem benedictionem, vel dando illam, fi ipfe interdictus fit. Ratio eft, quia ex officio tenetur vtrumque cauere, & actio ipfa ell facis grauis, cum fit quoddam officium, & minifterium publicum, quod Ecclefia obferuat tanquam cæremoniæ grauem. De ipsis vero contrahentibus iudicandum videtur, ficut de aliis officiis Ecclefiafticis quatenus prohibentur laicis fic interdictis: de quibus dicemus difput. fequenti: nunc autem videtur in hac fpeciali materia hoc effe peccatum mortale, quia ell actio facis grauis, vt dixi, & directè prohibita perfonis: ipfe vero ad eam concurrunt, non folum alfiftendo, fed etiam cooperando fpecialiter, fe recipiendo.

In fecundo ordine huius obligationis funt perfonæ generaliter interdictæ: & videtur eiuſdem grauitatis effe, fiue interdictum fit perfonale, fiue locale, quatenus vtrumque interdicat, aut feparat perfonam abſque propria culpa eius. Nihilominus tamè neceffe ell aliqualis differentia in eo, quod perfonale interdicat perfonam fimpliciter, & vbique, locale vero tantum prohibet in tali loco interdicto, fiue generaliter, fiue fpecialiter. Ex hac vero differentia nafcitur alia notanda, fcilicet quod per interdictum generale perfonale prohibetur cuilibet perfonæ interdictæ vfus sacramentorum fecundum fe, feu quoad fubftantiam: per interdictum autem locale folum interdicatur hic vfus quoad circumftantiam quandam, fcilicet ne in tali loco fiant. Vnde videtur prior prohibitio effe grauior, atque etiam maior refpectu perfonarum. De interdicto ergo perfonali, etiam generali, exiftimo obligare fub mortali, & miniftro sacramentorum, ne det facramenta perfonis fic interdictis, nec ipſe ea miniftret, fi interdictus fit: & omnes alios ne fic interdicti ea recipiant, niſi in cafibus permiffis. Ratio ell fupra tacta, quæ hic cum proportionem applicari poteft, quia hoc interdictum ell quali quoddam præceptum generale cadens fuper omnes has perfonas, & directè ac per fe feparans omnes, & fingulas ab vfû sacramentorum: idque à fortiori patebit ex dicendis.

Deinde non dubito, quin miniftri Ecclefie peccent

Omne interdictum

cent mortaliter dando sacramenta in loco interdicto extra casus permittos, quia hæc etiam est censura grauis, cuius obseruantiæ ad Ecclesiasticam disciplinam necessaria est, & hæc maxime pertinet ad Ecclesiæ ministros: ergo eos grauitur obligat ad eius obseruationem: ergo in materia graui, qualis est ministerium sacramentorum, obligabit eos etiam sub mortali. De ipsis vero laicis, quia magis indirecte ad eos spectant talia præcepta, & circumstantiarum obseruatio, videtur res minus certa. Nihilominus tamen etiam respectu illorum cõseo hanc obligationem esse grauem, quia interdictio loci est quædam prohibitio generalis respectu omnium fidelium, quæ vere ac per se pertinet ad omnes, licet ad quosdam principalius. Quam ad alios, & alioqui illa circumstantia in ordine ad actiones adeo graues, quales sunt sacramenta, est res magni momenti in Ecclesia secundum prudentem omnium æstimationem. Item, facere sacrum in loco non permisso ob hanc causam est peccatum mortale, vt alibi ostendimus. Item, comedere carnes tempore prohibito, est peccatum mortale: ergo & communicare, v.g. in loco interdicto, seu prohibito, nam vtrique est circumstantia quodammodo extrinseca; tamen ex vtraque sit, vt actio sic facta sit simpliciter prohibita, & in præfenti actio est grauior, & magis sacra: ergo, &c. Neque occurrit obiectio alicuius momenti. Quæritur autem hic posset, an recipere sacramentum à persona interdicta simile peccatum sit. Sed hoc dubium cum aliis similibus expeditur melius dispart. seq.

SECTIO III.

Quam penam incurrat violans interdictum in materia sacramentorum.

DVæ regulæ generales statuendæ sunt. Prima; Clerici violentes interdictum in sacramentorum ministerio, irregulares sunt, easque penas, quas illi, qui violant interdictum celebrando, incurrunt. Hanc regulam constituunt Doctores communiter, quam probant ex capit. 1. de Sent. & re iudic. in 6. & capit. 1. de Sent. excom. in 6. Quæ duo capita loquuntur solum de censura suspensionis, & statuunt, suspensionem ab officio, qui se ingerit diuinis, fieri irregularem, vt supra declarauimus: his autem materis penalibus, vt sæpe diximus, non sumitur argumentum efficax à simili seu ab vna censura ad aliam, & præsertim in pena irregularitatis, quæ non incurritur nisi in casibus à iure expressis, vt in ipso iure cautum est. Sed dicitur, interdictum secum asserre suspensionem à diuinis formaliter, vel virtute, & hac ratione irregularitatem illam etiam extendi ad ministros Ecclesiasticos violentes interdictum, quatenus per illud suspensi sunt. Sicut de excommunicatione etiam probauimus fieri irregularem ministrando, quia per excommunicationem suspensus est à diuinis: quod nõ intelligitur de propria, & distincta censura suspensionis, sed quatenus materialiter (vt sic dicam) in excommunicatione includitur: ergo, si in interdicto etiam includitur, idem erit de illo dicendum. Vt autem probetur includi, citari solet textus in c. ult. de Excessibus prælat. Sed ex illo solum colligitur, grauitur peccasse quendam Episcopum violando quoddam interdictum, alioque ad illius violationem cogendo. Melius id probatur ex capit. Is cui, de Sent. excom. in 6. vbi dicitur, eum, cui Ecclesiæ ingressus est interdictus, si in ea se ingerat, diuinis in suo officio ministrando, sicut prius, irregularem fieri. Et ratio redditur, quia ei, cui est interdictus ingressus Ecclesiæ, etiam est interdicta diuinorum celebratio in ipsa Ecclesia. Ex qua ratione aperte colligitur in ea supponi per

Fr. Suarez tom. 5.

A violationem interdicti in ministerio diuinorum ex officio, irregularitatem incurrere.

Sunt autem in verbis illis nonnulla notanda. Primum est, hæc verba interdicendi, vel suspendendi non semper accipi in iure est distincta, id est, vt significancia diuersos effectus distinctarum censurarum, nam in illo textu quod in principio vocatur interdictum ab ingressu Ecclesiæ, in fine appellatur suspensio ab ingressu Ecclesiæ: & ibi dicitur celebratio diuinorum interdicta, id est, prohibita. Vnde intelligitur, quod omnis prohibitio ministrandi diuina ex officio, facta ex vialicuius censura Ecclesiastica eiusdem rationis, seu efficacia censetur in iure quoad hunc effectum incurrere irregularitatem, si contra illam agatur: parumque referre quod suspensio, aut interdictio appelletur.

Secundo aduerto illam particulam, *celebrationem diuinorum*, & ex ea colligo, quando dicitur in iure, irregularem fieri illum, qui celebrando violat interdictum, vt habetur in cap. Is qui, §. vero, de Sent. excomm. in 6. id non restringi ad solam celebrationem per Missæ sacrificium, sed extendi ad omnem celebrationem diuinorum ex officio factam: in qua certum est includi ministracionem sacramentorum ex officio. Noto tertio, ex illo textu colligi, hanc regulam habere locum in interdicto locali, quam personali. Nam in primis illud interdictum ab ingressu Ecclesiæ, quantum ad præfens spectat, æquiualeat locali, quia per illud non prohibetur huic personæ celebratio diuinorum absolute, & simpliciter, sed in Ecclesia, vt in eodem textu expresse limitatur, ergo, cum per quodlibet interdictum locale interdicatur diuinorum celebratio in loco interdicto, qui illud violat celebrando sacramenta in tali loco, eandem irregularitatem incurrat. Atque ita expresse dicitur de interdicto locali, & de celebratione absolute in dict. §. Is vero. Rursus interdictum illud ingrediendi Ecclesiam, directe personale est, non locale, vt ex ipsis verbis constat: & tamen, quia in illo includitur, suspensio talis personæ à diuinis in Ecclesia celebrandis, per eius violationem incurratur irregularitas: ergo à fortiori, quando persona directe interdicatur, non ab vno actu, & respectu vnius loci, sed simpliciter & absolute, violando tale interdictum per ministracionem sacramentorum ex officio, prædicta irregularitas incurratur, quia suspensio à tali ministerio multo magis includitur in tali interdicto. Hoc ergo modo sufficienter mihi videtur probari ex iure hæc irregularitas.

Solum posset quis contendere dictam irregularitatem coarctandam esse ad personas interdictas propter propriam culpam, seu quia suis excessibus causam dederunt, vt generale vel speciale interdictum poneretur: quia illud interdictum ingrediendi Ecclesiam de quo est sermo in capit. Is cui, tale est, vt nõ imponatur nisi propter propriam culpam, vt infra videbimus. Respondetur, quidquid, de hoc sit, limitationem illam non esse admittendam. Primo quia in dict. §. Is vero, simpliciter est sermo de celebrante in loco interdicto, neque additur limitatio de dante causam interdicto: imo additur exceptio, Nisi priuilegiatus existat super hoc vel à iure sit ei concessum. Quæ exceptio declarat, illa lege comprehendendi omnes, etiam si non dederint causam interdicto, tum quia vna exceptio firmat generalem regulam in omnibus aliis: tum etiam, quia manifestum est eos, qui dant causam interdicto, non posse super hoc esse priuilegiatos aut à iure habere concessionem: ergo signum est sermonem esse de omnibus celebrantibus in loco interdicto, etiam si eidem causam non dederint, & ab hac generalitate solum excipi priuilegiatos ab homine, vt sic dicam, vel à iure. Deinde in dict. cap. Is cui, pro ratione non redditur, quia propter culpam suam est interdictus, sed solum quia celebratio diuinorum in Ecclesia ei est

Z 2 2 inter-